

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie informácií o dani z príjmu určitými podnikmi a pobočkami

[COM(2016) 198 final – 2016/0107 (COD)]

(2016/C 487/09)

Spravodajca: **Victor ALISTAR**

Pomocný spravodajca: **Petru Sorin DANDEA**

Konzultácia	Európsky parlament, 28. 4. 2016 Rada, 28. 4. 2016
Právny základ	Článok 50 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre hospodársku a menovú úniu, hospodársku a sociálnu súdržnosť
Dátum schválenia v sekcii	8. 9. 2016
Dátum schválenia na plenárnom zasadnutí	21. 9. 2016
Plenárne zasadnutie č.	519
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržali sa)	204/7/16

1. Závery a odporúčania

1.1. EHSV podporuje návrh Komisie na zvýšenie transparentnosti systému zdaňovania prostredníctvom vykazovania podľa jednotlivých krajín a domnieva sa, že toto opatrenie zvýši dôveru občanov v Európsku úniu.

1.2. Daňová transparentnosť je užitočným nástrojom, pokiaľ ide o uznanie prínosu nadnárodných spoločností pri vytváraní verejných príjmov na mieste, kde pôsobia.

1.3. EHSV konštatuje, že zverejňovanie konkrétnych údajov týkajúcich sa dodržiavania daňových povinností (ktoré už boli stanovené prostredníctvom iných pravidiel na úrovni EÚ, členskými štátmi a kapitálovými trhmi) podľa jednotlivých krajín si vyžaduje verejnú mienku, ako aj podnikateľské prostredie.

1.4. Prostredie spravodlivej hospodárskej súťaže sa zabezpečuje prostredníctvom spravodlivého daňového zaťaženia všetkých subjektov pôsobiacich na jednotnom trhu, pričom toto zaťaženie sa vzťahuje na zisky vytvorené na jednotnom európskom trhu bez ohľadu na ich formu organizácie na celosvetovom trhu.

1.5. Normy navrhnuté Komisiou sú minimálne a nižšie ako normy, ktoré stanovila OECD, pokiaľ ide o údaje, ktoré sa majú vykazovať. Návrh smernice však požaduje zverejňovať tieto údaje s cieľom zabezpečiť súčinnosť s vyhláseniami o etike v podnikateľskej oblasti a verejnú zodpovednosť príslušných podnikov vo vzťahu ku všetkým spotrebiteľom, partnerom a daňovým poplatníkom v Európskej únii. EHSV sa preto domnieva, že súbor údajov sa musí stanoviť v súlade s normami BEPS, ktoré Európska únia a väčšina jej členských štátov už prevzali, keďže tento návrh nariadenia sa týka transparentnosti a jeho cieľom nie je zmenšovať účinok už prijatých medzinárodných záväzkov.

1.6. EHSV zastáva názor, že pravidlá Komisie v rámci balíka opatrení v daňových záležitostiach musia zabezpečovať, aby veľké a/alebo nadnárodné spoločnosti, ktoré čestne dodržiavajú svoje záväzky v daňovej oblasti, neboli znevýhodnené z dôvodu praktík agresívneho daňového plánovania iných nadnárodných spoločností.

1.7. EHSV odporúča, aby sa údaje uverejňovali v jednom z jazykov medzinárodnej komunikácie, ktorý je aj jedným z úradných jazykov Európskej únie, s cieľom zabezpečiť reálny prístup verejnosti k údajom o celom spoločnom trhu.

1.8. EHSV sa domnieva, že v snahe zjednodušiť administratívnu záťaž v oblasti zverejňovania a správy údajov na úrovni Európskej únie, je potrebné stanoviť pre členské štáty povinnosť viesť verejný register o predkladaní vykazovania podľa jednotlivých krajín, ktorý bude v súlade so štandardizovaným systémom na úrovni EÚ.

1.9. So zreteľom na záväzky členských štátov a Komisie týkajúce sa partnerstva za otvorenú verejnú správu (Open Government Partnership – OGP), zverejňovanie údajov na portáli sa musí realizovať v rámci otvoreného systému, ktorý zástupcom občianskej spoločnosti a podnikateľského prostredia uľahčí prístup a bezproblémové používanie údajov.

1.10. EHSV sa domnieva, že v záujme riešenia podstatných problémov musí Komisia predložiť ambicióznejší balík, ktorý bude pokračovať v tomto smerovaní zameranom na harmonizáciu daní a ktorý zabezpečí, že zdroje potrebné na investičné programy, sociálnu ochranu a hospodársky rast, sa budú v členských štátoch vyberať účinne, rovnomerne a nediskriminačným spôsobom, aby sa zabránilo daňovým únikom, ako aj rizikám spojeným so zneužívaním a nadmerným daňovým zaťažením v niektorých jurisdikciách.

1.11. EHSV je presvedčený, že strop vo výške 750 miliónov EUR je príliš vysoký a žiada jeho zníženie, resp. odporúča vypracovať harmonogram pre postupné znižovanie tejto prahovej hodnoty.

1.12. Je potrebné stanoviť jasnejšie kritériá pre dobrú správu v daňových záležitostiach a pre zisťovanie tých daňových jurisdikcií, ktoré ich nespĺňajú.

2. Návrh Európskej komisie

2.1. Európska komisia predložila v marci 2016 oznámenie⁽¹⁾ obsahujúce návrh smernice, ktorého cieľom je zmeniť a doplniť smernicu o účtovníctve⁽²⁾. Tento návrh smernice bol ohlásený v rámci súboru opatrení proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, ktorý Komisia predložila v marci 2016 ako súčasť Agendy⁽³⁾ pre transparentnejšie, spravodlivejšie a efektívnejšie zdaňovanie podnikov.

2.2. Boj proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a agresívnemu daňovému plánovaniu je politickou prioritou Európskej komisie. Prostredníctvom tohto návrhu si Komisia želá zabezpečiť uplatňovanie zásady, podľa ktorej by sa zisk mal zdaňovať tam, kde bol vytvorený.

2.3. Návrh by od nadnárodných podnikov s obrátom vyšším ako 750 miliónov EUR vyžadoval, aby v rámci vykazovania podľa jednotlivých krajín (country by country reporting – CBCR) zverejňovali výšku svojej dane z príjmu, spolu s ďalšími relevantnými daňovými informáciami.

2.4. Návrh smernice neukladá malým podnikom a mikropodnikom žiadne dodatočné povinnosti týkajúce sa zdaňovania ich príjmov.

2.5. Návrh smernice o zmene a doplnení smernice 2013/34/EÚ obsahuje opatrenia zamerané na jednotnú transpozíciu opatrenia 13⁽⁴⁾ OECD BEPS (base erosion profit shifting) na úrovni členských štátov. Tieto opatrenia sa týkajú zlepšenia mechanizmu automatickej výmeny informácií medzi daňovými službami členských štátov vrátane informácií, ktoré sú predmetom výmeny, a informácií týkajúcich sa výsledkov rozpočtového roka pre nadnárodné korporácie.

2.6. Návrh Komisie je reakciou na výzvy Európskeho parlamentu na zavedenie vykazovania informácií o dani z príjmu právnických osôb podľa jednotlivých krajín na úrovni Európskej únie.

⁽¹⁾ COM(2016) 198 final

⁽²⁾ Smernica 2013/34/EÚ.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/company_tax/anti_tax_avoidance/timeline_without_logo.png.

⁽⁴⁾ <http://www.oecd.org/tax/transfer-pricing-documentation-and-country-by-country-reporting-action-13-2015-final-report-9789264241480-en.htm>.

2.7. V období od júna do decembra 2015 zorganizovali útvary Komisie rozsiahle konzultácie o návrhu vykazovania podľa jednotlivých krajín. Medzi 400 respondentmi boli zastúpené podniky, priemyselné združenia, MVO, občania a expertné skupiny. Väčšina fyzických osôb, ktoré zareagovali na verejnú konzultáciu, požadovala, aby Európska únia viedla rozpravu a prípadne v oblasti vykazovania podľa jednotlivých krajín išla nad rámec súčasných medzinárodných iniciatív. Väčšina respondentov sa vyjadrila, že uprednostňujú štandardné vykazovanie podľa jednotlivých krajín v súlade s normou BEPS OECD.

2.8. Návrh sa opiera o posúdenie vplyvu, ktoré kladne prijal výbor pre kontrolu regulácie. Na základe stanoviska výboru sa posúdenie vplyvu vylepšilo.

2.9. Komisia sa domnieva, že približne 6 000 podnikov bude musieť vypracovať vykazovanie podľa jednotlivých krajín z dôvodu pôsobenia v rámci EÚ. Z toho približne iba 2 000 podnikov má sídlo v EÚ, čo je len zlomok z celkového počtu 7,5 milióna podnikov.

3. Všeobecné a konkrétne pripomienky

3.1. Návrh smernice navrhuje, aby sa na úrovni členských štátov jednotne vykonávali pravidlá obsiahnuté v projekte OECD BEPS⁽⁵⁾, ktorý je zameraný na boj proti agresívnemu daňovému plánovaniu na celosvetovej úrovni. EHSV v súlade so svojimi vyjadreniami v predchádzajúcich stanoviskách⁽⁶⁾ víta iniciatívu Komisie a podporuje jej úsilie zamerané na boj proti agresívnemu daňovému plánovaniu, keďže takéto praktiky uplatňované niektorými nadnárodnými korporáciami narúšajú základy dane členských štátov v odhadovanej ročnej výške niekoľko desiatok miliárd EUR.

3.2. Balík opatrení Komisie v daňovej oblasti prispeje k transparentnejším daňovým postupom a vytvorí legitímny tlak na zabezpečenie rovnakého konkurenčného rámca a rovnakej ekonomickej výkonnosti medzi spoločnosťami, ktoré majú k dispozícii nástroje daňového plánovania a medzi tými, ktoré pôsobia len na spoločnom trhu. Táto smernica nemení zásady zdaňovania, no vyžaduje väčšiu transparentnosť, pokiaľ ide o ich uplatňovanie na základe žiadostí európskej verejnej mienky v nadväznosti na škandály LuxLeaks a Panama papers.

3.3. Návrh smernice vyníma z rozsahu uplatňovania 85 – 90 % nadnárodných spoločností, pričom stanovuje prahovú hodnotu na úrovni 750 miliónov EUR. Nad touto prahovou hodnotou sa musí povinne predkladať vykazovanie podľa jednotlivých krajín. EHSV sa domnieva, že táto prahová hodnota je príliš vysoká a diskriminačná. Tým, že sa rozsah uplatňovania smernice nevzťahuje na väčšinu nadnárodných korporácií, sa môže znížiť jej účinok.

3.4. EHSV sa domnieva, že prahová hodnota vo výške 750 miliónov by sa mala postupne znižovať a mal by sa vypracovať príslušný harmonogram na základe priebežných posúdení vplyvu.

3.5. Komisia navrhla, aby vykazovanie podľa jednotlivých krajín obsahovalo súbor podrobných informácií v článku 48c návrhu smernice. EHSV sa domnieva, že do tejto kategórie informácií by sa malo zahrnúť aj vyhlásenie spoločností o prípadných operáciách realizovaných na území jurisdikcií, ktoré sú zahrnuté v zozname uvedenom v článku 48 g. Aby uplatňovanie tejto smernice prinieslo očakávané výsledky, mal by zoznam informácií uvedených v tomto článku obsahovať aj údaje o aktívach a predajoch, ako aj zoznam všetkých dcérskych spoločností alebo pobočiek, tak ako to odporúča norma BEPS OECD.

3.6. Komisia navrhuje, aby vykazovanie podľa jednotlivých krajín bolo podrobné a aby sa správa o finančnej situácii predkladala oddelene za každý členský štát, v ktorom má materská spoločnosť pobočky alebo dcérske spoločnosti. V návrhu smernice sa stanovuje, že v prípade jurisdikcií mimo územia Európskej únie sa musia informácie predkladať komplexne. EHSV sa domnieva, že takéto komplexné predkladanie údajov môže zakrývať prípadné operácie agresívneho daňového plánovania, v dôsledku čoho sa stráca účinnosť uplatňovanej smernice. EHSV odporúča Komisii, aby zverejnila podrobné vykazovanie podľa jednotlivých krajín pre všetky jurisdikcie, v ktorých má materská spoločnosť pobočky alebo dcérske spoločnosti.

3.7. V článku 48 g návrhu sa stanovuje, aby sa vypracoval zoznam daňových jurisdikcií, ktoré nespolupracujú alebo nedodržiavajú normy v oblasti dobrej správy v daňových záležitostiach. EHSV podporil⁽⁷⁾ vypracovanie zoznamu EÚ, v ktorom budú uvedené územia, ktoré odmietajú uplatňovať normy v oblasti dobrej správy v daňových záležitostiach.

⁽⁵⁾ <http://www.oecd.org/ctp/beps-actions.htm>.

⁽⁶⁾ Pozri stanovisko EHSV na tému *Boj proti daňovým podvodom a daňovým únikom* (Ú. v. EÚ C 198, 10.7.2013, s. 34) a stanovisko na tému *Balík opatrení na boj proti vyhybaniu sa daňovým povinnostiam* (Ú. v. EÚ C 264, 20.7.2016, s. 93).

⁽⁷⁾ Pozri stanovisko EHSV o súbore opatrení na tému *Daňová transparentnosť* (Ú. v. EÚ C 332, 8.10.2015, s. 64).

Väčšina členských štátov má v súčasnosti svoj vlastný systém zoznamov a sankcií pre finančné transakcie týkajúce sa týchto území. EHSV sa domnieva, že zoznam EÚ s jasnými kritériami na určenie nespolupracujúcich jurisdikcií a sankcií, ktoré sa majú uplatňovať jednotne vo všetkých členských štátoch, by bol oveľa účinnejším nástrojom v boji proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a proti agresívnemu daňovému plánovaniu. Výbor preto schvaľuje opatrenia, ktoré navrhla Komisia v rámci tejto stratégie.

3.8. EHSV v záujme zabezpečenia cieľov verejnej politiky v oblasti väčšej daňovej transparentnosti spoločností odporúča vytvoriť národný verejný register spravovaný vnútroštátnymi daňovými orgánmi členských štátov, aby bolo vykazovanie podľa jednotlivých krajín dostupné bez obmedzení. V snahe uľahčiť realizáciu procesu a znížiť administratívnu záťaž podnikov výbor v tejto súvislosti odporúča, aby smernica stanovila spoločný štandardný formát na úrovni členských štátov, ktorý umožní otvorené spracovanie údajov, v súlade so záväzkami partnerstva za otvorenú verejnú správu (Open Government Partnership).

3.9. EHSV sa taktiež domnieva, že v záujme zabezpečenia jednotnej etiky v daňovej oblasti na spoločnom trhu je potrebné, aby sa v rámci daňových politík pristúpilo k väčšej harmonizácii zásad a politík zdaňovania, pričom treba klásť väčší dôraz na zásadu zdaňovania ziskov na mieste, kde vznikajú, vrátane výrobných a obchodných vzťahov medzi členskými štátmi.

3.10. EHSV so zreteľom na početné žiadosti organizácií občianskej spoločnosti o zvýšenie daňovej transparentnosti nadnárodných korporácií víta iniciatívu Komisie, aby sa do ustanovení smernice zahrnula aj povinnosť členských štátov zverejňovať údaje predložené vo vykazovaní podľa jednotlivých krajín.

3.11. V návrhu smernice sa stanovuje, že vykazovanie podľa jednotlivých krajín sa zverejňuje v úradnom jazyku členského štátu, na území ktorého podnik pôsobí. Výbor sa domnieva, že v záujme zabezpečenia verejného prístupu k informáciám fiškálnej povahy obsiahnutým v správe je potrebné, aby sa tieto informácie zverejňovali aspoň v jednom z jazykov využívaných pre medzinárodnú komunikáciu.

3.12. Vzhľadom na negatívne účinky krízy na administratívne kapacity daňových orgánov jednotlivých členských štátov, EHSV odporúča, aby Komisia a členské štáty v súvislosti s uplatňovaním nových noriem v daňovej oblasti vyčlenili ľudské a finančné zdroje potrebné na zabezpečenie ich úspešného uplatnenia.

V Bruseli 21. septembra 2016

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS
